

Уул уурхайн олборлолт, газрын тос, уламжлалт бус газрын тос, цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуулын төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: "Бор-Өндөр Мандал" ХХК-ны 2023 оны БОМТ өлөвлөгөөний биелэлт
2. Төслийн байршил: Хэнтий аймаг Бор-Өндөр сум
3. Регистрийн дугаар:
4. Огноо: 2023.11.30.

№	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо										Гишүүдийн үнэлсэн онооны энгийн арифметик дундаж	Үндэслэл, тайлбар		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			11	12
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	18.6	14 ажил төлөвлөснөөс 13 ажил гүйцэтгэсэн
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Төлөвлөгдөөгүй
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5 га-д төлөвлөсөн. 2.5 га-д нөхөн сэргээлт хийсэн.
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Тухайн жилд холбогдох асуудлаар ямар нэгэн ажил

Ажлын хэсгийн дарга:

/ Г.Мөнх-Эрдэнэ /

Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга

/ Ө.Маналжав /

Гишүүд:

Аймгийн ЗДТГ-ын Хөгжлийн бодлого төлөвлөгөө Хөрөнгө оруулалтын хэлтсийн Байгаль орчин уул уурхайн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн

/ Б.Мөнхжаргал /

Аймгийн БОАЖГ-ын Байгаль орчны хангалтын үлэйн байцаач

/ Ц.Батбуян /

Сав газрын захиргааны ус ашиглагч хариуцсан мэргэжилтэн

/ Н.Солонго /

Сумын Засаг даргын орлогч

/ Х.Галбадрах /

Сумын Байгаль хамгаалагч

/ Б.Баярсаягалан /

Сумын газрын даамал

/ Эрдэнэзава /

Нөлөөллийн бүсэд оршин сууж буй иргэдийн төлөөлөл /багийн Засаг дарга /

/ Б.Мөнх-Оргил /

Танилцсан:

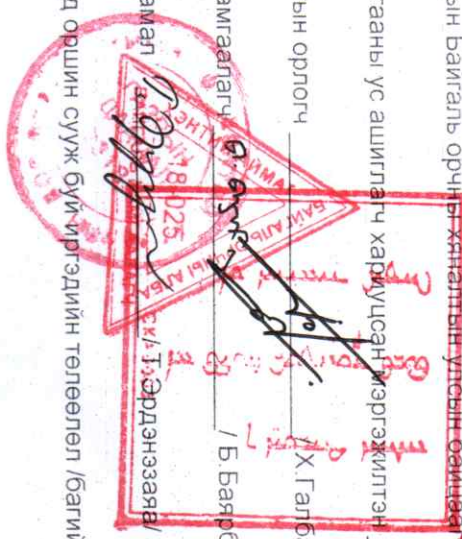
Бор-Өндөр Мандал ХХК-ийн

Зачиргаа

албан тушаалтай

Танилцуулбалттой Мөнх-Оргил

Бор-Өндөр Мандал ХХК

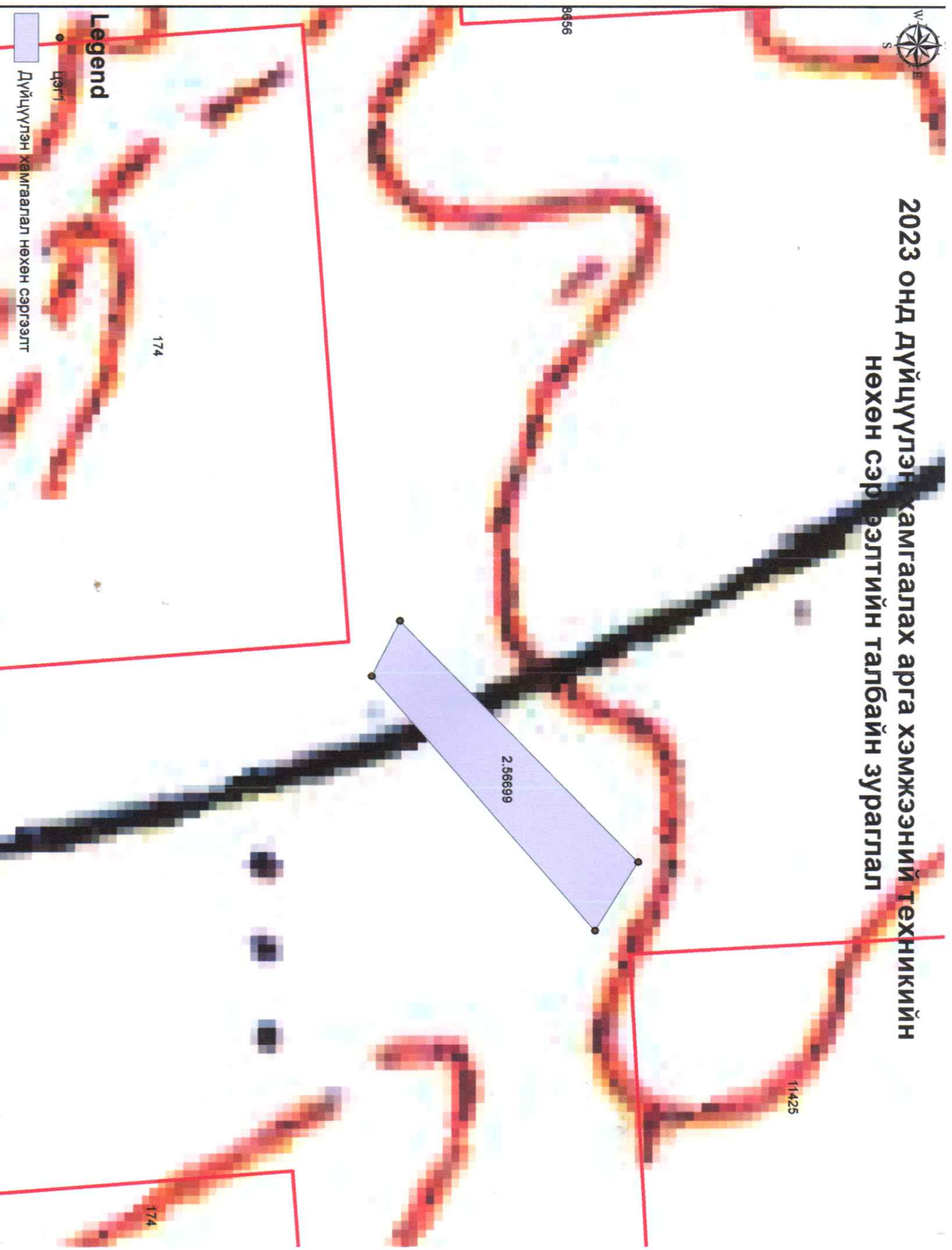

Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээгээр техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн эргэлтийн цэг

Д/д	Талбайн хэмжээ /га/	Нөхөн сэргээлтийн төрөл	X	Y
1	2.56699	Дүйцүүлэн хамгаалахаар техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай	109° 26' 3.410" E	46° 16' 47.380" N
2			109° 26' 0.780" E	46° 16' 48.440" N
3			109° 26' 13.250" E	46° 16' 56.110" N
4			109° 26' 16.500" E	46° 16' 54.510" N
5			109° 26' 3.410" E	46° 16' 47.380" N

2023 онд дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний техникийн нөхөн сэрвэлтийн талбайн зураглал

Legend
Дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэрвэлт

174

2,566,999

11425

174

8656

“БОР ӨНДӨР МАНДАЛ” ХХК

**“БОР ӨНДӨР МАНДАЛ” ХХК-ИЙН ХЭНТИЙ АЙМГИЙН БОР-ӨНДӨР СУМЫН
НУТАГТ БАЙРЛАХ ХАЙЛУУР ЖОНШ БАЯЖУУЛАХ ҮЙЛДВЭРИЙН 2023 ОНЫ
БАЙГАЛЬ ОРЧНИЙ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН
ТАЙЛАН**

2023 он

ГАРЧИГ

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	2
2. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	3
3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	3
4. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	4
5. ТҮҮХ СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	4
6. ОСОЛ ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	4
7. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	5
8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР.....	5
9. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	6
10. БАЙГАЛ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	7

1. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн байршил:	Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын нутагт, Сумын төвөөс урд зүгт 1.5 км, Бор-Өндөр өртөөнөөс баруун урагш 1.2 км-т Бор-Өндөрийн баяжуулах үйлдвэрүүд, уул уурхайн түүхий эдийн ачиж буулгах талбайнуудтай залгаа байрладаг
Төслийн нэр:	Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын нутагт орших “Бор Өндөр мандал” ХХК-ийн хайлуур жонш баяжуулах үйлдвэр
Талбайн хэмжээ:	Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж зориулалтаар №000021857 дугаартай 3га, №000021858 дугаартай 2га, Нийт 5 га газар.
Планшетын дугаар:	L-49-63
Баяжуулах үйлдвэрийн хүчин чадал, тн/жилд	Хөвүүлэн баяжуулах үйлдвэр нь жилд 100.0 мян.тн, 42.41% CaF ₂ агуулгатай хүдрийг баяжуулж, 38.04 мян.тн, 95-97% CaF ₂ агуулгатай баяжмалыг гаргана
Үргэлжлэх хугацаа:	10 жил (түүнээс дээш)
Төслийг гүйцэтгэгч байгууллага:	“Бор-Өндөр мандал” ХХК нь 2020 онд үүсгэн байгуулагдсан.
Төслийн ач холбогдол:	Баяжуулах үйлдвэр байгуулагдсанаар баяжмалд тавигддаг дэлхийн стандартын шаардлагыг хангахуйц 95-97% агуулгатай баяжмалыг гаргаж экспортлоно.
Түүхий эдийн бүрдүүлэлт, нөөц	Төсөл хэрэгжүүлэгч нь “Нью Флюорит” ХХК-ийн Билгэх-II, “Чинг хиен вей еэ” ХХК-ийн Сэрвэн, “ХТД” ХХК-ийн Алс зэрэг ордуудтай байгуулсан хайлуур жоншны хүдэр тогтвортой нийлүүлэх гэрээнд үндэслэн баяжуулах үйлдвэр барьж байгуулж байгаа бөгөөд Бор-Өндөрийн районд орших жонш олборлогч бусад иргэн, аж ахуйн нэгжүүдээс жоншны хүдэр нэмэлтээр худалдан авах гэрээ хийж түүхий эдийн тасалдалгүй байдлыг хангах боломжит нөөцийн эх үүсвэртэй гэж үзэж уг төслийг боловсруулав
Төслийн давуу тал	Тус үйлдвэрийн давуу тал нь дэд бүтэц маш сайн хөгжсөн бүсэд байрлахаас гадна жонш олборлогч аж ахуйн нэгжүүд харьцангуй ихтэй, хайлуур жоншны хүдрийн агуулга болон чанар харьцангуй өндөр юм. Баяжуулах үйлдвэр жилд 300 хоног 2 ээлжээр 12 цагаар тасралтгүй ажиллаж, жилд 100.0 мян.тонн 42.41% CaF ₂ агуулгатай хүдрийг баяжуулж, 95-97%-ийн агуулгатай 38.04 мян.тн жоншны баяжмалыг гаргаж зах зээлд борлуулах юм. Жоншны баяжмалыг экспортод гаргаснаар Монгол улсын экспортын орлогыг нэмэгдүүлэх, сум орон нутгийн хөгжил, цаашлаад улсын төсөвт хувь нэмэр оруулж чадахуйц үйлдвэр байгуулахад оршино.
Дэд бүтэц	Цахилгаан хангамж: “Бор-Өндөр мандал” ХХК өөрийн хөрөнгөөр 2020 онд 110/35/6кВ Бор-Өндөр дэд станцын ячейк №4 Цэвэрлэх 6 кВ-ийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын анкер тулгаар №61-ээс салбарлан шинээр 6 кВын цахилгаан дамжуулах агаарын шугамаар уг төсөл хэрэгжихэд цахилгаан хангамжийн асуудлыг бүрэн шийдсэн байна. Усан хангамж: Талбайн орчимд гидрогеологийн судалгааг “Лайли” ХХК-иар хийлгэсэн бөгөөд тус судалгааны хүрээнд Уран дриллинг ХХК-иар 100м гүн бүхий 2.5 л/с ундаргатай 2 ширхэг худгаас үйлдвэрийн хэрэгцээний усыг хангана.
Нийгмийн хариуцлага	1. Орон нутгаас 60-70 хүнийг ажлын байраар хангана. 2. Ажиллагсдын цалинг бүс нутгийн дунджаас өндөр тогтооно. 3. Үйлдвэрийн машин механизм, тоног төхөөрөмжид шаардагдах шатах

	<p>тослох материалыг сумын шатахуун түгээгүүрээс авна.</p> <p>4. Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны үндсэн шаардлагыг биелүүлж ажиллана.</p> <p>5. Зарим шаардлагатай тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материал, түүхий эдийг орон нутгаасаа худалдан авна</p>
Үйлдвэрийн барилга байгууламж барих	<p>Үйлдвэрийн барилга байгууламжийг Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын нутаг дэвсгэрт барьсан байна. Зөвшөөрөлтэй 5 га хэмжээний газрыг ашиглан үйлдвэрлэлийн болон ажилчдын орон сууцны байр, контор, агуулах, амралт болон цайны газар халуун ус, засвар үйлчилгээний цэг, гараж, хаягдлын болон эргэлтийн усан сангийн далан зэргийг барьж байгуулсан байна</p>

Хүснэгт № 2 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

“Бор Өндөр Мандал”ХХК нь үйлдвэрийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг хамгийн бага түвшинд байлгах улмаар үүссэн сөрөг нөлөөллийг бууруулах, болзошгүй аюул эрсдэлийг гаргахгүй байх тал дээр зорилт тавин ажиллаж байна.

Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжилт
Агаарын чанар	Баяжуулах үйлдвэрийн дотоод замаас тоос дэгдэж хүрээлэн буй орчинд тархах	Үйлдэр дотор замыг тэмдэгжүүлж, хүдэр буулгах талбай хэсгийг зохист ширхэглэл бүхий хайргаар дүүргэн дэвсэж нягтруулан тоосжилтыг бууруулах	Үйлдвэрийн технологиос гарж буй өөхөн чулуулаг буюу цахиурыг дэвсэж нягтуулж байгаа болно. Үйлдвэрлэл явагдаж байх бүхийл хугацаанд уг ажил хийгднэ. Зураг 1
		Үйлдвэрт ашиглагдах бүх төрлийн тоног төхөөрөмж машин механизмд үзлэг оношилгоо засварыг тогтмол хийж холбогдох стандартын шаардлагад нийцүүлэх	Өдөр бүр тогтмол үзлэг шалгалт хийж ээлж хүлээлцэх ба тосолгоо үйлчилгээг хуваарийн дагуу хийдэг
		Үйлдвэрийн ажилчид нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл, хүнсний нэмэлт болон хор саармагжуулах бүтээгдэхүүнээр ажилчидыг хангах	Ажилдын хамгаалах хэрэгсэл болон нэг бүрийн хувцас хэрэгслээр бүрэн хангасан болно Зураг 2
	Баяжуулах үйлдвэрийн цахилгаан хангамжаас агаарын чанарт тоос дэгдэх	Бүрэн шатаалттай, ухаалаг системтэй MNS 4585:2015 агаарын чанарын стандартыг хангасан зуух суурьлуулах	Sky-4E маркийн нумруулж бүрэн шатаах технологитой бүрэн автомат зуух суурилуулан ажиллаж байна Зураг 3
Хөрсөн бүрхэвч	Шатах тослох материал, шатахуун асгарах зэрэг болзошгүй осол аваараас үүдэн хөрсөн бүрхэвчийг бохирдуулах	Үйлдвэрийг зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайд үйл ажиллагаа явуулах, хил хязгаарыг хашаажуулах	Эзэмшилийн 5 га талбайг бүрэн хашуужуулсан. Зураг 4
	Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнөөр үүсэх, сул шороо бүхий газруудаас	Төслийн талбай дахь сул шороо бүхий газруудыг ургамалжуулах, мод бут тарих	Төслийн талбай дахь сул шороо бүхий газруудыг ургамалжуулах, мод бут тарисан. Зураг 5

	тоос босох		
	Хөрсөнд шатах тослох материалаар бохирдуулах	Хөрсөнд тос масло асгахгүй үүднээс авто машинийг тусгай бэлдсэн талбай бэлдэх	Бетонон суурьтай засварын саравч барьсан болно. Зураг 6
Усны нөөц, усны чанар	Гүний усыг ашигласанаар усны нөөц хомсдох, усны бохирдол, шатах тослох материалыг алдсанаар газрын доорх ус бохирдох, газар доорх устай холбогдон ургадаг ургамалжилтан д сөргөөр нөлөөлж болзошгүй	Ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах усыг хэмнэлттэй хэрэглэх	Ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах усанд зориулалтын инвертер тавьж хэмнэлт хийж байгаа. Зураг 7
		Ажилчдын аюулгүй ажиллагааны дүрэмд усыг ариг гамтай хэрэглэх, хамгаалах тухай тусгаж өгөх	ХАБЭА өдөр тутмын зааварчилгаагаар үүрэгжүүлдэг мөн усны насос дээр инвертер тавьж зарцуулалтыг багасгаж өгсөн. Зураг 7
		Ажилчдын унд ахуйн усанд ашиглаж байгаа гүний худагаас дээж авч шинжилгээ хийлгэж, усны найрлагыг тодорхойлуулж, ундны усны стандартад нийцэж буйг хянаж байх	Унд ахуйн усанд шинжилгээ хийлгэсэн лабораторын шинжилгээний хариуг хавсргов. Унд ахуйн усны төмөр танканд бактер зэврэлтийн эсрэг үйлчилгээтэй солонгос улсын KWWA A108, KS D8502 стандартад нийцсэн Nanороху 500 хатуу гадаргуу үүсдэг будгаар будаж эрүүл ахуйг хангасан. Баримт хавсаргав
		Ус ашиглалтын гэрээг Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газартай хийх	Ус ашиглалтын гэрээг Умард говийн гүвээт халхын дундад талын сав газартай хийсэн.
Амьтны аймаг, ургамалан нөмрөг	Амьтны аймаг, ургамалан нөмрөг Хог хаягдлыг ангилан ялгах хогын сав байршуулах	Хог хаягдал ил задгай хаяхгүй байх	Үйлдвэрийн хог хаягдалыг хүрээнд амьтан үржих нөхцөл бүрдэхээр хог хаягдал ялгарахгүй үйлдвэрийн хаягдалын далан бүрэн хэмжээнд хашлага хийсэн болно. Зураг 8
		Төслийн ажилчид хууль бусад агнуур хийхгүй байх	Ажилчидад сургалт орж мэдээлэл өгсөн болно.

Хүснэгт №3 Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Хэрэгжилт
Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө			
		“тэр бум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 0,15 га газар 150 ширхэг мод тарихаар төлөвлөсөн	Тэрбум мод тарих төслийн хүрээнд үйлдвэрийн бүсэд 400 мод тарисан болно. Засаг даргийн албан бичгээр баталгаажуулав.

Хүснэгт №4 Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэрэгжилт
нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	Нөхөн сэргээлтийн ажлын техникийн үе шатанд орд газрыг ашиглаж дууссаны дараа болон ашиглалтын явцад уурхайн чөлөөлөгдсөн орон зайг цаашид аж аруйн үйл ажиллагаанд үргэлжлүүлэн ашиглах зорилгоор нөхөн сэргээхэд техникийн нөхөн сэргээлтийн гол зорилт юм.	Уул уурхайн нөлөөгөөр эвдрэлд орсон орхигдсон 2,5 га-аас багагүй талбайд техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх	Хүдрийн талбайн хонхор газарт 0.01-0.03 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж ажилласан.

Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө

2023 онд тухайн үйлдвэрлэлийн эрчимтэй сөрөг нөлөөллийн бүсэд иргэд, оршин суугчид, айл өрх байхгүй байна. Иймд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө тусгагдаагүй болно.

Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Төсөл хэрэгжих бүс нутаг, түүний орчимд хийсэн археологийн судалгаа, түүх соёлын өвийн судалгааны дүн, түүх, соёлын өвийн дурсгалуудын талаарх нутгийн иргэд, холбогдох байгууллагын мэдээлэлд үндэслэн түүх, соёлын өв дурсгалуудыг хамгаалах төлөвлөгөө боловсруулна.

Төсөл хэрэгжих бүс нутаг, түүний орчимд хийсэн археологийн судалгаа, түүх соёлын өвийн судалгааны дүн, түүх, соёлын өвийн дурсгалуудын талаарх нутгийн иргэд, холбогдох байгууллагаас мэдээлэл ирээгүй болно.

Хүснэгт №5 Осол, эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө

Болзошгүй аюул, осол сөрөг нөлөө	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	хэрэгжилт
Цаг агаарын үзэгдэл, ажилчдын хариуцлагагүй байдлаас	Осол эрсдэл үүссэн үед устгах арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй байх	Төслийн бүхий л үед хэрэгжүүлэх ХХАА-ны гарын авлагатай болох	Аваар устгах төлөвлөгөө боловсруулж ОБЕГ-ын УУАА-аар баталгаажуулсан.
	Болзошгүй аюул ослын үед	Ус, элс, шороо, хүрз	Ус, элс, шороо, хүрз, цэвэрлэгээний бодис, холбооны хэрэгсэл

шалтгаалан осол гарах	ашиглах багаж хэрэгсэл холбооны хэрэгсэлтэй болох	цэвэрлэгээний бодис, холбооны хэрэгсэл гэх мэт	гэх мэт зүйлийг бэлдэж зургаар баталгаажуулав. Зураг 9
Болзошгүй осол, саатал, техник технологийн шугам шүлжээний гэмтэл, галын гэнэтийн аюул үүсэх	Техник, технологийн аюулгүй байдлыг тогтмол шалгах, хянах, машин техникийн үйлчилгээ засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвших		Өдөр болгоны ажлын зааварчилгаа болон ээлж хүлээцэхэд тоног төхөөрөмжийн үзлэгийг хийж ээлж хүлээцдэг болно. Машин тоног төхөөрөмжийн засварыг бетонон шалтай засварын саравч болон үйлдвэрийн агуулахад хийдэг.
	Галын болон байгалийн аюул гамшигаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгуулах, ажилчдын ХАБЭА-н зааварчилгаа өгсөн бүртгэлийг хөтлөх		Галын болон байгалийн аюул гамшигаас урьдчилан сэргийлэх, арга хэмжээний талаар сургалт зохион байгуулах ажлыг Онцгой байдлын газрын анги хэлтэстэй цаг хугацаа тохирсон. Өдөр болгоны ажлын зааварчилгаа болон ээлж хүлээцэхэд ХАБЭА-н зааварчилгаа өгөн бүртгэл тэмдэглэл хийгддэг.
	Аваар ослын үед авран хамгаалах төлөвлөгөөтэй байх		Аваар устгах төлөвлөгөө боловсруулж ОБЕГ-ын УУАА-аар баталгаажуулсан
	Байгаль орчны хамгаалах талаар сургалтыг жилд нэг удаа зохион байгуулах, холбогдох орчны мэргэжилтэнтэй хамтрах		Хаягдлын даланг бүрэн хашаажуулж тэмдэг тэмдэглэгээ байршуулсан Зураг 8 Үйлдвэр болон ажилчидын байр тэмдэг тэмдэглэгээ самбар байрлуулсан болно.

Хүснэгт №6 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хэрэгжилт
Хог хаягдлыг тогтмол зайлуулаагүйгээс орчин бохирдох	Хог хаягдлын хор уршиг, ангилан ялгах талаар ажиллагсад сургалт явуулах	Нийт ажилтнуудын дунд сургалт явуулж, ойр орчмын хогийг түүлгэн ангилан ялгуулалт тогтмол хийж байна.
Ахуйн хатуу хог хаягдлаар газрын гадрага бохирдох	Ахуйн хог хаягдлаа эрх бүхий байгуулагтай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлнэ	Хог хаягдалын гэрээг байгуулсан болно.
Хог хаягдал, ШТМ - ын хаягдал хурын усаар дамжин гүний усыг бохирдуулах	Унд ахуйн усыг лабораторын шинжилгээнд тогтсон хуваарийн дагуу шинжлүүлж байх	Шатах тослох материалын агуулахыг бетонон шалтай хадгалах байранд хадгалдаг болно.

Хүснэгт №7 удирдлага зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хүрээ	хэрэгжилт
1	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх шинэчлэн засварлах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр дотоод журам тогтоосон.
2	Байгаль орчныг хамгаалах, үйлдвэрлэлийн осол, усны аюул мэтийн гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан тохиолдолд шуурхай хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах талаар удаа дараа сургалт, сурталчилгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллага хүмүүстэй хамтран зохион байгуулах.	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Сургалт, сурталчигааны ажлыг тогтмол зохион байгуулсан.
3	Яаралтай анхны тусламжид шаардлагатай эм тариа, багаж хэрэгслийг бэлтгэж, шаардлагатай газруудад байрлуулах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Шаардлагатай эм тариа анхны тусламжийн хайрцаг бэлдэж тависан болно
4	ХАБЭА дүрийн дагуу үзлэг, шалгалтыг тогтмолжуулж илэрсэн зөрчлийг тухай бүр арилгах ажлыг зохион байгуулах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Үзлэг шалгалт хийж зөрчил арилгах шаардах хуудас ашиглаж тухай бүрд нь зөрчлийг тэмдэглэж бүртгэлжүүлж арилгадаг болсон.
5	Ажилчдыг шаардлагатай хувцас, тусгай хамгаалах, амны хаалт, малгай зэргээр хангах	Үйлдвэрийн хэмжээнд	Ажилдын хамгаалах хэрэгсэл болон нэг бүрийн хувцас хэрэгслээр бүрэн хангасан болно

Хүснэгт № 8 БОМТ, түүний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах, хэлэлцүүлэх хуваарь

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх оршин суугчид, оролцогч талууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Зохион байгуулах албан тушаалтан	Зохион байгуулах газар
БОМТ-ний биелэлтийг үр дүнгийн тайланг төсөл хэрэгжүүлж буй Хэнтий аймгийн Бор-өндөр сумын нутгийн оршин суугч болон засаг захиргааны байгууллагад танилцуулж хэлэлцүүлнэ.	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон Хяналт, шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	БО-ны мэргэжилтэн, үйлдвэрийн дарга	Сумын иргэдийн нийтийн хурлын танхим, төсөл хэрэгжүүлж буй газар
БОАЖЯ-ны биелэлтийн үр дүнгийн тайланг Борөндөр сумын БОГазарт танилцуулж хэлэлцүүлнэ		Тайланг хүлээн авсан актыг хүргүүлэх	БО-ны мэргэжилтэн, үйлдвэрийн дарга	

Хавсралт-1

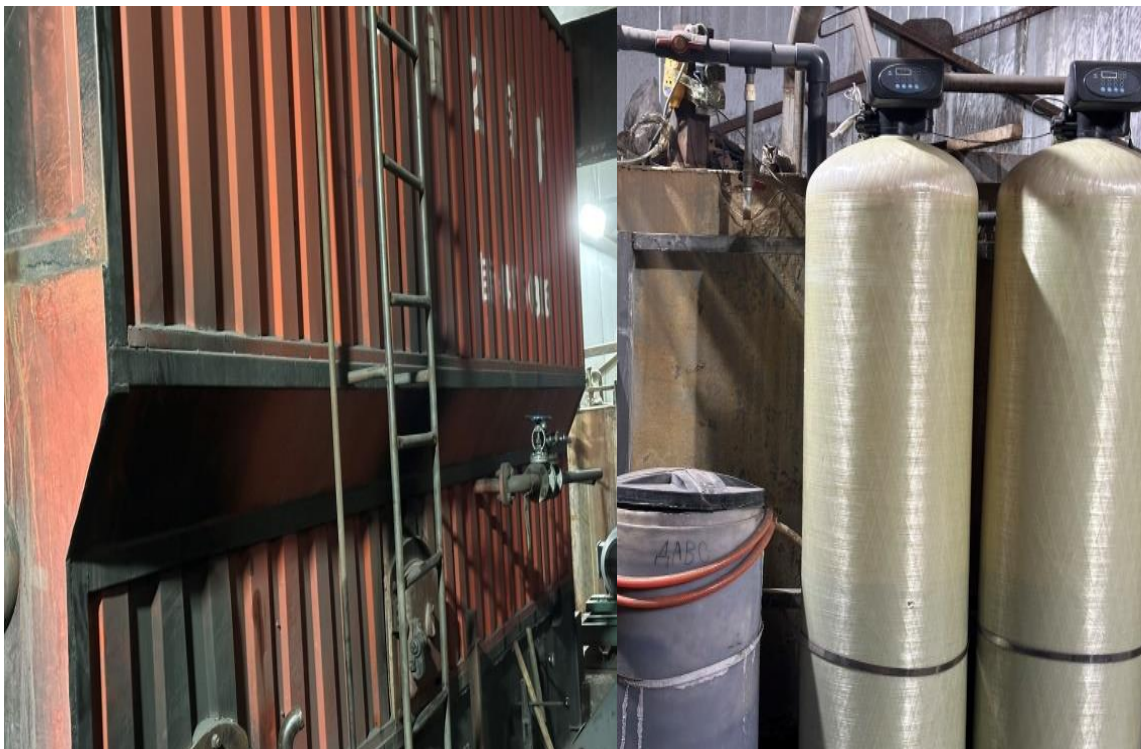
Зураг 1 Үйлдвэрийн технологиос гарж буй өөхөн чулуулаг буюу цахиурыг дэвсэж нягтуулж 400м2 талбай хучсан. Үйлдвэрлэл явагдаж байх бүхийл хугацаанд уг ажил хийгднэ.

Зураг 2. Нийт 45 ажилтанг бүрэн хувцсаар хангасан. Үүнээс 66,6% буюу 30 ажилтан сум орон нутгаас үлдсэн 15 ажилтан буюу 33,4% нь бусад орон нутгаас ажиллаж байна.

Зураг 3. Sky-4E маркийн нумруулж бүрэн шатаах технологитой бүрэн автомат зуух суурилуулан ажиллаж байна.

Зураг 4. Эзэмшилийн 5 га талбайг бүрэн хашуужуулсан

Зураг 5. Тэр бум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд сумын засаг даргын захирамжийн дагуу өөрсдийн эзэмшлийн талбайд 400 мод тарисан болно.

Зураг 6, Бетонон суурьтай засварын саравч барьсан болно

Зураг 7, Ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах усанд зориулалтын инвертер тавьж хэмнэлт хийж байгаа

Зураг 8, Үйлдвэрийн хог хаягдалыг хүрээнд амьтан үржих нөхцөл бүрдэхээр хог хаягдал ялгарахгүй үйлдвэрийн хаягдалын далан бүрэн хэмжээнд хашлага хийсэн болно

Зураг 9. Ус, элс, шороо, хүрз, цэвэрлэгээний бодис, холбооны хэрэгсэл гэх мэт зүйлийг бэлдэж зургаар баталгаажуулав

Хавсралт-2

Хууль зүйн сайдын 2016 оны
А/204 дүгээр тушаалаар батлав.

МОНГОЛ УЛС
ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН
УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ
000197834

2020.02.04

/ Бүртгэсэн он, сар, өдөр /

9011815200

/ Хувийн хэргийн дугаар /

6530044

/ Регистрийн дугаар /

Бор өндөр мандал

Хязгаарлагдмал хариуцлагатай
компани

/ Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр /

Дүрэм

/ Үүсгэн байгуулах баримт бичиг /

Шийдвэр

/ шийдвэрийн нэр /

01

/ дугаар /

2020.02.03

/ он, сар, өдөр /

47990

Худалдааны зуучлал

49230

Авто машинаар ачаа тээвэрлэх

70200

Менежментийн зөвлөгөө өгөх үйл ажиллагаа

72100

Геологийн суурь судалгаа хийх

82990

Бизнесийн зөвлөгөө өгөх

72101

Уул уурхайн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх

/ Код /

/ Үйл ажиллагааны чиглэл /

Хугацаагүй

/ хугацаа /

1

/ гишүүдийн тоо /

100.00

/ хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр /

Улаанбаатар, Сүхбаатар, 7-р хороо, 11 хороолол, эрхүүгийн, 10, 87, Утас1: 99134747, Утас2: ,
Факс:

/ хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг /

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн
газар

/ Бүртгэсэн байгууллагын нэр /

5296722

ГСТ6115 1118268561

ХИМИЙН ХОРТ БОЛОН АЮУЛТАЙ БОДИСЫГ ЭКСПОРТЛОХ,
ИМПОРТЛОХ, ХИЛ ДАМЖУУЛАН ТЭЭВЭРЛЭХ, ҮЙЛДВЭРЛЭХ,
АШИГЛАХ, ХУДАЛДАХ АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ

ЗӨВШӨӨРӨЛ

Огноо: 2022-02-21

Дугаар: 0002066

Улаанбаатар хот

Аж ахуйн нэгжийн нэр: Бор өндөр мандал ХХК

Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: 9011815200

Регистрийн дугаар: 6530044

Хаяг: Улаанбаатар, Сүхбаатар, 7-р хороо, 11-р хороолол, эрхүүгийн, 10, 87

Утас: 99134747

Дараах химийн хортой, аюултай бодис:

Импортлох, Ашиглах

аж ахуйн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай

зөвшөөрлийг

2022.02.21-2025.12.31

хүртэл хугацаагаар олгов.

№	Бодисын нэр		Томьёо	Олон улсын бүртгэлийн дугаар /CAS/	Ангилал	Үйлдвэрлэсэн улс	Хэмжээ
	Монгол	Олон улсын					
1	Хавсралтад дурдсан 18 нэр төрлийн бодис						
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Улсын хилээр нэвтрүүлэх боомт: Замын-Үүд

Зөвшөөрөл олгосон: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам
Төрийн нарийн бичгийн дарга

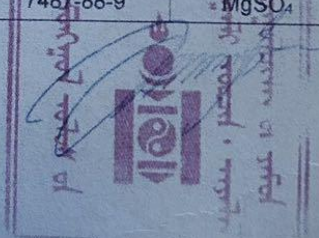
Э. БАТТУЛГА /

Химийн хорт болон аюултай бодисын бодлого зохицуулалт хариуцсан мэргэжилтэн

Ц. БАТЖАРГАЛ /

Химийн хорт болон аюултай бодисыг
Импортлох, Ашиглах 0002086 дугаартай
тусгай зөвшөөрлийн хавсралт

№	Монгол нэр	Олон улсын нэршил	Томъёо	CAS дугаар	Зөвшөөрсөн хэмжээ, тн
1	Шингэн шил	Disodium Metasilicate,	6834-92-0	Na ₂ SiO ₃	675
2	Натрийн карбонат	Sodium carbonate	497-19-8	Na ₂ CO ₃	675
3	Олейны хүчил	Tall Oil Fatty Acid, Oleic acid	61790-12-3	C ₁₈ H ₃₄ O ₂	1125
4	Хүхрийн хүчил	Sulfuric acid	7664-93-9	H ₂ SO ₄	105
5	Натрийн карбонат анализийн	Sodium carbonate	497-19-8	Na ₂ CO ₃	0.015
6	Борийн хүчил	Boric acid	10043-35-3	BH ₃ O ₃	0.06
7	Цууны хүчил	Acetic acid	64-19-7	CH ₃ COOH	0.015
8	Давсны хүчил	Hydrochloric acid	7647-01-0	HCl	0.216
9	Хүхрийн хүчил анализийн	Sulfuric acid	7664-93-9	H ₂ SO ₄	0.036
10	Аскорбины хүчил	L-ascorbic acid	50-81-7	C ₆ H ₈ O ₆	0.720
11	Натрийн шүлт	Sodium hydroxide	1310-73-2	NaOH	0.09
12	Калийн шүлт	Potassium hydroxide	1310-58-3	KOH	0.09
13	Аммоны молибдат	Ammonium molybdate	12054-85-2	(NH ₄) ₂ MoO ₄	0.012
14	Сегнетийн давс	Sodium potassium tartrate	6381-59-5	KNaC ₄ H ₄ O ₆ · 4H ₂ O	0.009
15	Хүчлийн динатрийн давс	Ethylenediaminetetra acetic acid	64-02-8, 13235-36-4	C ₁₀ H ₁₄ N ₂ O ₈ Na ₂ · 2H ₂ O	0.06
16	Гидроксиламмонни хлорид	Hydroxylamine hydrochloride	5470-11-1	HONH.HCl	0.045
17	Хлорт циркон	Zirconyl Chloride	13520-92-8	ZrOCl ₂	0.03
18	Магнийн сульфат	Magnesium sulfate	7487-88-9	MgSO ₄	0.015

**УУЛЫН БАЯЖУУЛАХ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨСЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

Хянасан огноо	
Хянасан мэргэжилтэнгүүдийн хувийн дугаар	
Дүгнэлт <ul style="list-style-type: none">• Шийдвэрийн төсөл• Ололт, амжилттай тал• Дутагдалтай сул тал• шаардлага	Шинжээч бөглөнө

**НЭГ. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД,
ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ**

- Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 6.1 болон 6.2-ыг үндэслэлэн тухайн төслийн хуулийн этгээд мэдээллийн мөрлийн харгалзах мөр, багананд мэдээллийг товч хэлбэрээр үнэн зөв оруулах.
- Тухайн төсөлд хамааралгүй мэдээллийг “*хамааралгүй*” гэж бөглөнө.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	“Бор-Өндөр Мандал” ХХК
	2. Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011815200
	3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	72101 Уул уурхайн чиглэлээр зөвлөгөө өгөх
	4. Аж ахуйн нэгжийн харьяаллын хаяг	Сүхбаатар дүүрэг 7-р хороо, 11-р хороолол, эрхүүгийн, 10,87
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Н.Мөнх-Идэр 99134747
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг.	Байгаль орчний мэргэжилтэн Э.Солонго Утас: 99058080
1.2	1. төслийн нэр	“Хайлуур жоншны баяжуулах үйлдвэр”
	2. Төслийн байршил	Хэнтий аймаг Бор-Өндөр сум
	3. Төслийн ангилал а. нүүрс, алт, жонш, төмрийн хүдэр гэх мэт б. Ил уурхай, далд уурхай, шороон орд в. Баяжуулах үйлдвэр	В
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2022
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	5 жил
	6. Уурхайн хаалт эхлэх огноо	Хамааралгүй
	7. Хаалтын дараах зориулалт	Хамааралгүй
	8. ТЭЗҮ баталсан огноо	2021-05-21
	9. Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ /дундаж/	-
	10. Ажилчдын тоо	45
	11. Тухайн жилийн ажлын ерөнхий төлөвлөгөө	Хайлуур жоншны баяжуулах үйлдвэр нь жилд нийт 100,0 мян.тн хүдэр өхяжуулах хүчин чадалтай байна.
	12. Тухайн төсөлд хамраах дэд бүтэц • Замын урт, эхлэл, төгсгөлийн цэг, чиглэл; • Шатахуун түгээгүүрийн тоо • Шатахууны агуулахын агууламжийн хэмжээ • Тэслэх, дэлбэлэх бодисын үйлдвэрийн хүчин чадал гэх мэт	хамааралгүй

**ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ОЛГОГДДОГ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ,
ДҮГНЭЛТ, ЛАВЛАГААНЫ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ**

- Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай 2.3-ыг үндэслэн хуулийн этгээд тусгай зөвшөөрөлтэй холбогдох доорх мэдээллийг үнэн зөв оруулах.
- Тусгай зөвшөөрөл, үнэлгээ, дүгнэлтийг баталсан хуулийн этгээд, дугаар, огноогоруулах
- Доорх хүснэгтийн 2.1.9, 2.1.10-т тусгагдсан холбогдох 7 материалын хуулбарыг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд зайлшгүй хавсаргах. Мэдээлэл оруулах багананд хавсралтын нэрийг оруулах.

2.1	1. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл/ашигт малтмал Дугаар Хүчинтэй хугацаа Талбай	Төсөл хэрэгжих талбай нь Бор-Өндөр сумын засаг даргын захирамж 2020 оны 09-р сарын 21-ны өдрийн А/146 тоот шийдвэрийг үндэслэн нэгж талбарын 2322002976, 2322002979 дугаарууд бүхий нийт 5 га газрыг “Бор-Өндөр мандал” ХХК нь үйлдвэрлэлийн зориулалтаар Э-1804000274, Э-1804000276 дугааруудтай газар эзэмших эрхийн гэрчилгээг 15 жилийн хугацаатай эжэмшидэг.
	2. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах/ Дугаар Хүчинтэй хугацаа Талбай	
	3. Химийн бодисын агуулахад хийсэн мэргэжилийн хяналтын газрын тодорхойлолт	
	4. Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	-
	5. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2021.06.29 БОАЖЯам
	6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2021.01.24 БОАЖЯам
	7. Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо	2021.09.10
	8. Тухайн жилийн уулын ажлын батлагдсан төлөвлөгөөний огноо	
	9. батлагдсан уулын ажлын төлөвлөгөөний 1.1, 1.5, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11 дэх маягтыг хавсаргах	хавсаргасан
	10. ТХГН-ын тухай хууль, Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хуулиар тогтоосон хамгаалалтын бүсийн хилийн заагтай давахцсан эсэхийг тодорхойлсон лавлагаа хавсаргах	
	11. Тухайн жилд баримтлах стандартын дугаар <ul style="list-style-type: none"> • Үндэсний • Олон улсын 	Хамааралгүй

**ГУРАВ. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛ, ХОГ ХАЯГДЛЫН
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

- Байгаль орчин ногоон хөгжлийн сайдын 2014 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А-05 тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын 2 дунаар хавсралтад тусгагдсаныг тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний агуулгад заагдсаны дагуу химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн мөлөвлөгөөний хэсгээс холбогдох доорх мэдээллийг оруулах
- Тухайн жилд олон төрлийн химийн бодис ашиглахаар бол байгаль орчны менежментийн мөлөвлөгөөнд хавсралтаар оруулж хүснэгтийн 3.1.1-д хавсралтын нэрийг дурдах /хэмжих нэгжийг дурдсан байх шаардлагатай/
- Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөнд дараах мэдээллийг бүрэн тусгасан тохиолдолд 3.1.2-ын мэдээлэл оруулах хэсэг “хангалттай” гэсэн дүгнэлтийг оруулна.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
3.1	1. тухайн жилд ашиглах химийн бодисын нэр, хэмжээ /хэмжих нэгж/	Хүхрийн хүчил-30тн Техникийн сода-225тн Шингэн шил-250тн Тосны хүчил-120тн Содын фосфат-50тн
	2. химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	-БОННУ дотор байгаа
3.2	1. шатах тослох материалын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх 2. тэслэх, дэлбэлэх бодисын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх	-Химийн бодисын агуулахтай
3.3	1. Тухайн жилийн хог хаягдлын жилийн дундаж хэмжээ /хэмжих нэгж/ <ul style="list-style-type: none"> • Ахуй хог хаягдал /хатуу, шингэн • Үйлдвэрийн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ • Аюултай хог хаягдал 	Үйлдвэрт 45 хүн ажиллах ба тэдний ахуйн гаралтай хог хаягдал (цаас, хоолны үлдэгдэл, лааз, шил г.м) хоногт дунджаар нэг хүн 0.5кг, жилд нийт 300 хоног ажиллана. 0.5кг*300 хоног*45хүн= 6750 кг буюу 6.7 тн, ашиглалтын 5 жилийн хугацаанд 33.75тн хатуу хог хаягдал гархаар байна.
	2. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөв	Дотоод зардлаар

**ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨСӨВ**

- Доорх хүснэгтийн 4.1.2-4.1.11 тусгагдсан тухайн жилийн арга хэмжээний төсвийн нийлбэр нь 4.1.1-д тусгагдана

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
4.1	1.Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	4.000.000
	2. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөө	900.000
	3.Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	650.000
	4.Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө	1.000.000
	5.Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
	6.Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
	7.Осол эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	598.000
	8.Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	320.000
	9.Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	182.000
	10.Удирдлага зохион байгуулалтын талаар авах арга хэмжээ	150.000
	11.БОМТ-ыг оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	200.000

ТАВ. МЕТА МЭДЭЭЛЭЛ

- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 39.1.7-д заасныг үндэслэн төсөл хэрэгжүүлэгчээс доорх хүснэгтэнд тусгагдсан төслийн дэд бүтэц, нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний цар хүрээ, орчны хяналт шинжилгээний цэгэн мэдээллийг тусгасан мета мэдээллийг цаасанд өнгө будаг, таних тэмдгээр буулгасан хэлбэрээр болон файл хэлбэрээр тайланд хавсаргах.
- Доорх хүснэгтийн мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах баганыг шинжээч бөглөнө.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах багана
5.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл 1. Тосгон 2. Дэд бүтэц(зам, өндөр хүчдэл, цахилгаан сүлжээ, шугам хоолой, станцын байршил, хашаа, тусгаарлагч, үерийн хамгаалалтын далан, аянга зайлуулагч гэх мэт) 3. Хог хаягдлын цэгийн байршил 4. Хог хаягдлын агуулахын байршил 5. Хог хаягдлын далан 6. Химийн бодисын агуулахын байршил 7. Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах хяналтын цэгийн байршил 8. Тухайн жилд хуулах хөрс 9. Гадаад дотоод овоолго 10. Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай 11. Гүний худгийн байршил 12. Дүйцүүлэн хамгааллын байршил	

**ЗУРГАА. ТУХАЙН ЖИЛИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ
НӨЛӨӨЛЛИЙН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

- Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсгээс доорх хүснэгтийн А, Б, В, Г дэх багананд “тодорхойлсон”, “тодорхойлоогүй” “хамааралгүй” гэсэн 3 төрлийн хариултаас сонгож бөглөх.
- Дүгнэлт гэсэн багана дахь дүгнэлтийг байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсэгт байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яамны мэрэгжилтэн дүгнэлт гаргана.

Нөлөөллийн ангилал	А. Тооцсон эсэх	Б. Нөлөөллийн цар хүрээг тодорхойлсон эсэх	В. Нөлөөллийн эрчмийг тодорхойлсон эсэх	Г. Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацааг тодорхойлсон эсэх	Дүгнэлт
6.1 Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл - бохирдуулах - эвдэх - Доройтуулах	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	
6.2 гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Нөөцийг бууруулах	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	
6.3 Амьтан ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл - амьдрах орчинг хуваах - амьдрах орчинг доройтуулах - амьдрах орчинг хомсдуулах - нөөцийг бууруулах	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	
6.4 Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл - бохирдуулах - тоос	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	
6.5 Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлс - хамгаалах - нүүлгэн шилжүүлэх	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	

ДОЛОО. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТ

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “А” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх
- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх “Б”, “В”, багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэхэд “тийм”, “үгүй” хариулт өгнө.
- Доорх хүснэгтийн “Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг оновчтой тогтоосон эсэхэд байгаль орчин, ногоон хөгжлийн мэргэжилтнүүд “хангалттай” “хангалтгүй” гэсэн дүгнэлт өгнө.

Тухай жилийн байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	А. Тоо	Б. Шалгуур үзүүлэлтийг тогтоосон эсэх	В. Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэх	Г. Дүгнэлт
7.1. нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зайлуулах арга хэмжээ	-	тийм	тийм	
7.2. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	14	тийм	тийм	
7.3. Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ - техникийн /га эзэлхүүн - биологийн /га	-	-	-	
7.4. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээ	4	тийм	тийм	
7.5. тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах арга хэмжээ	2	тийм	тийм	
7.6. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ	үгүй			
7.7. Байгаль орчны менежментийн удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ	14	тийм	тийм	

НАЙМ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ

ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийг “А, Б, В, Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Хяналт шинжилгээний дээж	А. Дээж авах цэгийн тоо	Б. Дээж авах цэгийн байршил	В. Давтамж	Г. Төсөв
11.1. Хөрс	1	Үйл ажиллагааны талбайд	Жилд 2	200000
11.2. Ус	2	Үйл ажиллагааны талбайд	Жилд 2	92000

МОНГОЛ УЛС

АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН
ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭ

Дугаар 000021858

БОР-ӨНДӨР МАНДАЛ ХХК / 6530044 /-д
(аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр) (регистрийн дугаар)

Сумын Засаг даргын захирамж -ын 20 20 оны 09 сарын 21 өдрийн А/146 тоот
(шийдвэр гаргагч)

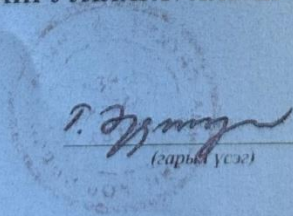
шийдвэрийг үндэслэн Хэнтий Бор-Өндөр 2-р баг (Холбоо)
(аймаг, нийслэл) (сум, дүүрэг) (баг, хороо)
Үйлдвэр-1 1010 хаягт
(гудамжны нэр) (хашааны дугаар/ тоот)

байрлах, нэгж талбарын 2322002979 дугаар бүхий 20000.0/2.0/ м.кв /га/ газрыг
Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж зориулалтаар

15 жилийн хугацаатай эзэмшүүлж, эрхийн улсын бүртгэлийн Э-1804000276
дугаарт бүртгэж гэрчилгээ олгов.

ГАЗРЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН
БАЙГУУЛЛАГА / АЛБАН ТУШААЛТАН

ТАМГА/ТЭМДЭГ

ГАЗРЫН ДААМАЛ

Г.ЭРДЭНЭЗЭЛЭ /

(нор)

20 20 оны 10 сарын 01 өдөр

Нэгж талбарын дугаар: 2322002976
Улсын бүртгэлийн дугаар: Э-1804000274
Гэрчилгээний дугаар: 21857

ИРГЭН, ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭД ГАЗАР
ЭЗЭМШҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2020 оны 10 сарын 1 өдөр

№ 02352-2020/00123

Хэнтий аймаг Бор-Өндөр сум

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Газрын тухай хууль, Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын Засаг даргын 2020 оны 09 сарын 21 -ны өдрийн A/145/2020 тоот шийдвэрийг үндэслэн газар эзэмшүүлэгчийг төлөөлж, Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын Газрын даамал Төмөр овогтой Эрдэнэзаяа, газар эзэмшигчийг төлөөлж Бор-Өндөр мандал ХХК-ны Наранцацралт овогтой Мөнх-Идэр нар энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

2.1. Газар эзэмшигчид олгосон газрын нийт хэмжээ 30000 м2
Үүнээс:

Нэгж талбарын тодорхой хэсгийг эзэмших зориулалт	Тухайн зориулалтаар эзэмших газрын хэмжээ	Газар эзэмших хугацаа
Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн барилга, байгууламж	30000 м2	15 жил

2.2. Газар эзэмших эрхийг улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн буюу Улсын бүртгэлийн ерөнхий хуулийн 9.11-д заасан дундын мэдээллийн санд улсын бүртгэлийн дугаарыг оруулсан өдрөөс эхлэн хуульд заасны дагуу газрын төлбөрийг тооцож ногдуулна.

2.3. Газрын төлбөрийг нэхэмжлэхийн дагуу Татварын албанд тушаана. Газрын төлбөр төлөгч жилийн төлбөрийг тэнцүү хэмжээгээр хуваан улиралд ногдох төлбөрийг дараа сарын 20-ны өдрийн дотор төлөх бөгөөд дараа улирлуудын төлбөрийг урьдчилан төлж болно.

2.4. Эрх бүхий байгууллагын шийдвэрээр газрын суурь үнэлгээ, газрын үнэлгээний тойрог, зэрэглэл, бүс, газар эзэмших, ашиглах зориулалтын итгэлцүүр, төлбөрийн хувь, хэмжээ өөрчлөгдсөн тухай бүр уг өөрчлөлттэй холбогдуулан газрын төлбөрийг 30 хоногийн дотор шинэчлэн ногдуулна.

Гурав. Газар эзэмшигчийн эрх

3.1. Гэрээнд заасан зориулалтын дагуу уг газрыг эзэмших, ашиглах;

3.2. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг газар өмчлөгчөөс гаргуулж авах;

3.3. Газарт учирсан хохирлыг гэм буруутай этгээдээр тогтоосон журмын дагуу нөхөн төлүүлэх;

3.4. Газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгээр эрхийн гэрчилгээгээ бусдад шилжүүлэх, барьцаалах;

3.5. Газар эзэмшигч нь газар эзэмшүүлэх тухай шийдвэр гаргасан этгээдийн зөвшөөрөлтэйгээр тухайн газраа бүгдийг нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулж болно.

3.6. Газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээнд заасан үүргээ зохих ёсоор биелүүлж ирсэн бол эрхийн гэрчилгээний хугацаа дуусахад уг газрыг үргэлжлүүлэн эзэмшихээр эрхийн гэрчилгээний хугацааг сунгуулах /Эрхийн гэрчилгээний хүчин төгөлдөр байх хугацаа дуусахаас 30-аас доошгүй хоногийн өмнө эзэмшигч нь хугацаа сунгуулах тухай хүсэлтээ тухайн шатны Засаг даргад гаргах/;

3.7. Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ хүчингүй болсон тохиолдолд эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгосон Засаг даргын шийдвэрийг эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч болон барьцаанд авсан этгээд нь

хууль бус гэж үзвэл тухайн шийдвэр гарсан өдрөөс хойш ажлын 10 өдрийн дотор шүүхэд гомдол гаргах эрхтэй.

Дөрөв. Газар эзэмшигчийн үүрэг

- 4.1. Газар эзэмших гэрээнд заасан нөхцөл, болзлыг биелүүлэх;
- 4.2. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх;
- 4.3. Газрын төлөв байдал, чанарын улсын хянан баталгааг тогтоосон журмын дагуу хийлгэж байх/ 5 жилд нэг удаа хийлгэнэ./;
- 4.4. Бусдын газар эзэмшихтэй холбогдсон эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;
- 4.5. Газрын төлбөрийг газрын ашигт шинж чанарыг ашигласан эсэхээс үл хамааран хуульд заасан хугацаанд нь төлөх;
- 4.6. Төлбөр төлөх үүргээ хугацаандаа гүйцэтгээгүй тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.5 хувиар хэтэрсэн хоног тутамд алданги төлөх;
- 4.7. Эзэмшлийн газраа бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг бусдад ашиглуулах бол эрх бүхий Засаг даргаас зөвшөөрөл авч, энэ тухай улсын бүртгэлд бүртгүүлэх;
- 4.8. Газар эзэмшүүлэгчээс газрын эзэмшил ашиглалттай холбогдуулан тавьсан шаардлагыг цаг тухайд нь биелүүлэх;
- 4.9. Кадастрын зураглал гүйцэтгэх эрх бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэнийг өөрийн эдлэн газартаа саадгүй нэвтрүүлж, ажиллах, мэдээлэл авах боломжоор хангах
- 4.10. Өөрийн эдлэн газрын хилийн эргэлтийн цэгүүдийг газар дээр нь тэмдэглэсэн тэмдэгтийг хамгаалалтандаа авч, бүрэн бүтэн байдлыг хариуцах
- 4.11. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлэх
- 4.12. Эдлэн газрын эргэлтийн цэгүүдийг хөдөлгөсөн, нүүлгэн шилжүүлсэн, устгахгүй байх
- 4.13. Геодезийн байнгын цэг, тэмдэгт байрлаж байгаа газарт барилга байгууламж барих, газар шорооны ажил хийхдээ сум, дүүргийн Засаг дарга буюу хил хамгаалах ерөнхий газраар уламжлан геодези, зураг зүйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагаас зөвшөөрөл авна.
- 4.14. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлэх
- 4.15. Барилга байгууламжийн төлөвлөлтийн эскиз зургийг сум болон аймгийн ерөнхий архитектороор батлуулах
- 4.16. Барилга байгууламжийн зураг төсөл нь хот, тосгоны батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний шийдлүүд, олгогдсон газрын хэмжээ, зориулалттай уялдсан байх бөгөөд барилгажих талбай нь тухайн газрын 70 хувиас илүүгүй байна.
- 4.17. Барилгын улаан шугам тавихад Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын геодези зураг зүйн асуудал хариуцсан мэргэжилтэнг оролцуулан баталгаажуулах
- 4.18. Гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг заасан хугацаанд арилгах арга хэмжээ авах
- 4.19. Эзэмшил, ашиглалтанд байгаа болон орчны 50м хүртэлх нийтийн эзэмшлийн зам талбай, ногоон байгууламжид тохижилт, арилчилгаа хийх
- 4.20. Холбогдох хууль тогтоомжоор тогтоосон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Тав. Газар эзэмшүүлэгчийн үүрэг

- 5.1. Газрыг гэрээнд заасан зориулалтын дагуу эзэмшиж байгаа эсэхийг хянах;
- 5.2. Уг газрыг эзэмшүүлэхийн зэрэгцээ дараахь шаардлагыг газар эзэмшигчид тавих эрхтэй. Үүнд:
 - а. Газрыг үр ашигтай, зохистой ашиглах, хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль тогтоомж болон төрийн эрх бүхий байгууллагаас газар ашиглалттай холбогдуулан тавьсан нийтлэг шаардлагыг биелүүлэх
 - б. Эзэмшүүлэхээр олгосон газарт зориулалтын бус барилга байгууламж барих, хүн амын амьдрах орчны чанарт сөрөг нөлөө бүхий үйл ажиллагаа явуулахгүй байх
 - в. Газрыг зориулалтын дагуу эрүүл ахуйн шаардлага хангаж ажиллах
 - г. Хот тосгоны өнгө үзэмж, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах, газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх шаардлагын дагуу эзэмшилд авсан газрын 10-аас доошгүй хувийг ногоон байгууламжтай байлгана.

- д. Барилгын зургийг эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаар хийж гүйцэтгүүлэх ба барилгыг мэргэжлийн байцаагчаар хянуулах
- е. Хот байгуулалтын ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөгөөнд өөрчлөлт орсон тохиолдолд газар эзэмших гэрээг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авах
- 5.3. Газрыг гэрээний нөхцөлийн дагуу эзэмшээгүй, энэ талаар тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй буюу Газрын тухай хуулийн 40.1.1-40.1.6 дугаар зүйлд заасан нөхцөл бий болсон тухайлбал:
- а. Эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын тухай хууль тогтоомж, газар эзэмших гэрээний нөхцөл, болзлыг удаа дараа буюу ноцтой зөрчсөн;
- б. Газрыг хүн амын эрүүл мэнд, байгаль хамгаалал, үндэсний аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшаар ашигласан нь эрх бүхий байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон;
- в. Шилжүүлж авсан эрхийн гэрчилгээгээ улсын бүртгэлд бүртгүүлж, шинээр гэрээ байгуулаагүй;
- г. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээгээр тавигдсан шаардлагыг биелүүлээгүй;
- д. Эрхийн гэрчилгээ эзэмшигч газрын төлбөрөө хугацаанд нь бүрэн төлөөгүй;
- е. Хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр* гэрээнд заасан зориулалтын дагуу тухайн газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй* зэрэг тохиолдолд гэрээг хүчингүй болгож, мөн хуулийн 62 дугаар зүйлд зааснаар хохирлыг нөхөн төлөхийг шаардах;
- ё. Өмнөх гэрээний биелэлтээр илэрсэн зөрчлийг арилгуулах
- 5.4. Газар эзэмшүүлэх гэрээг жил бүр дүгнэх;
- 5.5. Холбогдох хууль тогтоомжоор олгогдсон бусад эрх, үүрэг, хариуцлага хүлээх;

Зургаа. Газрын талаарх эд хөрөнгийн эрхийн зарим зохицуулалт

- 6.1. Газар эзэмшигчийн эзэмшилд байгаа тухайн газар дээрх үл хөдлөх эд хөрөнгийн өмчлөх эрх өөр этгээдэд шилжвэл **газар эзэмших эрх мөн адил шилжих болно** гэж шийдвэрлэнэ.
- 6.2. Энэхүү гэрээгээр эзэмших газрыг хязгаартай эзэмших эрх бүхий газар ашиглагч байгаа болон ийнхүү ашиглахаар шаардсан бол түүний газар ашиглах нөхцөл, журам нь **газрын тухай хуулийн 48-р зүйлд** заасан нөхцөлийг дагаж мөрдөх болно. Шаардлагатай гэж үзвэл энэхүү гэрээнд хавсаргаж болно.
- 6.3. Газар эзэмшигчийн газрыг бүхэлд нь буюу зарим хэсгийг гэрээний хугацаа дуусахаас өмнө эрх бүхий байгууллага улсын тусгай хэрэгцээнд нөхөн олговортойгоор солих буюу эргүүлэн авах тухай шийдвэр гаргавал уг шийдвэрийн үндэслэл болсон талуудын урьдчилсан тохиролцоо болон бусад эрхийн актаар зохицуулна.
- 6.4. Гэрээний талуудын шаардлагатай гэж үзсэн бусад нөхцөл: **Эзэмших эрх бүхий газраа зориулалтын дагуу эзэмшээгүй болон газрын төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдчулаагүй тохиолдолд газар эзэмших эрхийг нь хүчингүй болгох хүртэл арга хэмжээ авч газар дээрх эд хөрөнгийн эрхийн асуудлыг шүүхийн журмаар шийдвэрлэнэ. Мөн зохих зөвшөөрөлгүйгээр газрын хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан нөхцөлд газар эзэмших эрхийг цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна.**
- Жич: “хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр ...” гэдгийг гэнэтийн давагдашгүй хүчний эсхүл байгалийн тогтолцооны өөрчлөлтөөс тухайн газарт нь эвдрэл, элэгдэл, цөлжилт бий болсон, бусдын хууль бус үйлдэл зэрэг газар эзэмшигчээс хамаарах шалтгаан байхгүй байсныг ойлгоно.
- “... зориулалтын дагуу газраа 2 жил дараалан ашиглаагүй” гэдгийг газар эзэмшүүлэх тухай гэрээ хийгдсэнээс хойш хуанлийн бүтэн 2 жилийн дотор газар эзэмшигч нь тухайн газар дээрээ гэрээнд заасан нөхцөл, болзол, зориулалтын дагуу тодорхой үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлээгүй /барилга, байгууламж, зам талбай бариагүй, тариалан эрхлээгүй г. м/ байхыг ойлгоно.

Долоо. Бусад зүйл

- 7.1. Гэрээ нь газар эзэмшигчид газрыг актаар хүлээлгэн өгч, эрх бүхий Засаг дарга газар эзэмших эрхийн гэрчилгээ олгосон өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болж мөрдөгдөнө.
- 7.2. Газар эзэмшүүлэх гэрээг талууд жил бүр дүгнэх ба газар эзэмшигч гэрээний биелэлтийг жил бүрийн 06-р сарын 25-ны дотор багтаан тайлагнаж, газар эзэмшүүлэгч 07-р сарын 01-ний дотор багтаан дүгнэнэ.
- 7.3. Газар эзэмшүүлэх гэрээг дүгнүүлээгүй, өмнөх гэрээний биелэлт тооцсон дүгнэлтээр илэрсэн зөрчлүүдийг арилгах арга хэмжээ аваагүй, дахин давтагдсан тохиолдолд Газрын тухай хууль тогтоомжийн дагуу газар эзэмших, эрхийн гэрчилгээг хүчингүй болгох саналыг холбогдох албан тушаалтанд уламжлан шийдвэрлүүлнэ.

7.4. Энэхүү гэрээтэй холбоотой бусад асуудлыг Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.

7.5. Газар олгох техникийн нөхцөл болон холбогдох мэргэжлийн байгууллагуудын дүгнэлтийн дагуу тухайн газар дээр байрлаж буй инженерийн шугам сүлжээг холбогдох байгууллагаас зөвшөөрөл авсаны үндсэн дээр нүүлгэн шилжүүлэх ба түүнтэй холбогдон гарах зардлыг газар эзэмших эрх авсан байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн хариуцна.

Гэрээний талуудын албан ёсны хаяг, харилцах утас:

Газар эзэмшүүлэгч;
Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум
Хэнтий аймаг, Бор-Өндөр сум, Засаг даргын тамгын газрын байр

Утас: 86759675

Газар эзэмшигч: **Бор-Өндөр мандал ХХК**
Газрын байршил: **Хэнтий Бор-Өндөр 2-р баг Холбоо Үйлдвэр-1 101г**
Газар эзэмшигчийн хаяг: **Улаанбаатар Сүхбаатар 7-хороо Эрхүү-10 87**
Регистр / улсын бүртгэл /-ийн дугаар: **/6530044/**
Банк, дансны дугаар:
Харилцах утас: **99134747**

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Газар эзэмшүүлэгчийг төлөөлж:

Сумын Газрын даамал
Т.Эрдэнэзаяа /...../тамга

гарын үсэг /...../

Газар эзэмшигчийг төлөөлж:

Бор-Өндөр мандал ХХК-ны Захирал
Наранцацралт овогтой Мөнх-Идэр

/гарын үсэг/...../тамга/

Энэхүү гэрээний нэг хувийг 2322002976 дугаар бүхий нэгж талбарын хувийн хэрэгт хадгалав.

Журмын 4 дүгээр хавсралт.
Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн
төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх,
хүлээж авах загвар

б. Уул уурхайн олборлолт, газрын тос, уламжлалт бус газрын тос, цацраг идэвхт ашигт
малтмалын хайгуулын төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг
дүгнэх хуудас

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: "Бор-Өндөр мандал" ХХК-ны 2022 оны
БОМТөлөвлөгөөний биелэлт
2. Төслийн байршил: Хэнтий аймаг Бор-Өндөр сум
3. Регистрийн дугаар: 5630044
4. Огноо: 2022.11.18

№	Тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсэг	Авбал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо						Гишүүдийн үнэлсэн	Үндэслэл, тайлбар
			Б.Дарахтөр	Ө.Маналжав	Г.Мөнх-Эрдэнэ	Ц.Батцэнгэл	П.Чинбат	Б.Баярбаясгалан		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	18	18	18	18	18.5	18	18.08	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр 14 ажил тусгаснаас 13 ажил хийж гүйцэтгэсэн
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	-	-	-	-	-	-	30	Тухайн жилд холбогдох асуудлаар ямар нэгэн ажил төлөвлөөгүй.

3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	5	5	5	5	5	5	5	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 2.5 га техникийн нөхөн сэргээл хийхээр төлөвлөсөн боловч хийгдээгүй. 200ш мод тарихаар төлөвлөн хийж гүйцэтгэсэн.
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	-	-	-	-	-	-	5	Тухайн жилд холбогдох асуудлаар ямар нэгэн ажил төлөвлөөгүй.
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5	-	-	-	-	-	-	5	Тухайн жилд холбогдох асуудлаар ямар нэгэн ажил төлөвлөөгүй.
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	10	10	10	10	10	10	Осолын эрсдэлийн менежментийн чиглэлээр 12 ажил тусгаснаас 12 ажил хийж гүйцэтгэсэн байна.
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд 8 ажил тусгаснаас 8 ажил хийж гүйцэтгэсэн
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	2.5	Хөрсний химийн шинжилгээг 3 цэгээс жилд 4 удаа хийхээс 3 цэгт 2 удаа хийсэн. Усны шинжилгээг 3 цэгээс жилд 2 удаа хийхээр төлөвлөснөөс 3 цэгээс 2 удаа авсан.
9	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд 13 ажил тусгаснаас 13 ажлыг хийж гүйцэтгээгүй

10	Аймаг, сумын орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагын шаардлагаар хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	Олон нийтэд тайлагнах хуваарь, төлөвлөгөөнд 3 ажил төлөвлөн 3 ажил хийж гүйцэтгэсэн
Нийт		100							90.5	

Тайлбар: Бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт биелэлтээс нь хамааран авсан байвал зохих оноог тогтоосон ба ажлын хэсгийн гишүүн тус бүрийн өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт тооцож гаргана. Гишүүдийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийн нийлбэр нь нийт оноо болно. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн нийт оноо нь 90-аас доош байвал төлөвлөгөөний биелэлтийг хангалтгүй гэж үзнэ. Тухайн жилд дүйцүүлэн хамгаалах ажил төлөвлөгөөгүй бол нөхөн сэргээх арга хэмжээ рүү, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгөөгүй бол сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт рүү шилжүүлж тооцно

Дүгнэлт:

Тус байгууллагын 2022 оны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт бүрэн хийгдсэн тул хангалттай сайн гэж үзэж байна. Дараа жилийн Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайдын А-618 тушаалаар батлагдсан журмын дагуу хийж гүйцэтгэх. Мөн менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа тухайн ажлыг үнэлэх боломжтой, хэмжигдэхүйц, хугацаа, зардлыг тодорхой төлөвлөх. 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг төлөвлөхдөө "Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ"-ний төлөвлөгөөнд 2.5 гектараас багагүй талбайд хийж гүйцэтгэхээр тусгах.

Ажлын хэсгийн ахлагч
Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын газрын дарга

Б.Дархантөр

Гишүүд:
Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газрын Геологи, уул уурхайн хяналтын улсын ахлах байцаагч

Ө.Маналжав

Байгаль орчин аялал жуулчлалын газрын мэргэжилтэн

Г.Мөнх-Эрдэнэ

Умард говийн гүвээт халхын дундад талын

сав газрын Ахлах мэргэжилтэн

Handwritten signature

Ц.Батцэнгэл

Сумын Засаг дарга

П.Чинбат

Байгаль хамгаалагч

Б.Баярбаясгалан

Хүлээн зөвшөөрсөн:

"Бор-Өндөр мандал" ХХК-ны захирал

Н.Мөнх-Идэр

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

УСНЫ ГАЗАР

16050 Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2 дугаар хороо,
Чингүнжавын гудамж, Утас/Факс: (976-51) 26 55 78,
И-мэйл: contact@mwa.mn

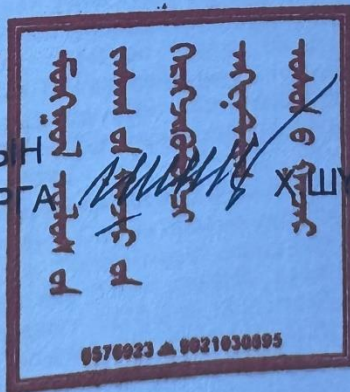
2021.03.22 № 01/176
танай _____-ны № _____-т

“БЛЮ ГЛОБ ЭНЕРЖИ” ХХК-Д

Танай байгууллагын 2021 оны 03/21 албан бичгээр ирүүлсэн хүсэлт, Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын нутагт орших “Бор-Өндөр Мандал” ХХК-ийн Жонш баяжуулах үйлдвэрийн ажлын зураг төслийг судалж үзээд, усны барилга байгууламжийн зураг төслийн дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралтаа хуудастай.

УС АШИГЛАЛТЫН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА ХАМГААЛАХ ХЭШҮРЭНЦЭЦЭГ

УСНЫ БАРИЛГА БАЙГУУЛАМЖИЙН ЗУРАГ ТӨСЛИЙН ДҮГНЭЛТ

2021 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдөр

Дугаар- 03

Улаанбаатар хот

ШИС

Үндэслэл:	Усны тухай хуулийн 16 ¹ дүгээр зүйлийн 16 ¹ .4.10
Зураг төслийн нэр:	Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын нутаг дэвсгэрт баригдах жонш баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлын сангийн ажлын зураг төсөл Шифр: УББ-02/2021
Байршил:	Улаанбаатар хотоос зүүн урд зүгт 320км, Бор-Өндөр сумын төвөөс урд зүгт 1.5км зайд Умард говийн гүвээт-Халхын дунд сав газарт оршдог байна.
Захиалагч:	Бор-Өндөр Мандал ХХК
Санхүүжилтийн эх үүсвэр:	Хувийн хөрөнгө оруулалтаар
Зураг төсөл гүйцэтгэгч:	Блю глоб энерги ХХК
Регистрийн дугаар:	6251293
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар:	БХБЯ тусгай зөвшөөрөл: ЗТ-3.2
Зураг төсөл боловсруулах үндэслэл:	
Зураг төсөл боловсруулах даалгавар, баталсан албан тушаалтан, дугаар, огноо:	Бор-Өндөр Мандал ХХК –ний 2021.03.14 өдөр баталсан ЗТ-02/2021 тоот зураг төсөл боловсруулах даалгавар.
Зөвшөөрөлцсөн байгууллагууд:	
Онцгой байдлын ерөнхий газар	-
Газрын харилцаа барилга хот байгуулалтын газар	
Барилга байгууламжийн зураг төслийн бүрэлдэхүүн:	
Байрзүйн зураглал:	Сити ланд ХХК-иар 2020 онд гүйцэтгүүлсэн байна.
Инженер геологи:	Хангай-Инжгео ХХК-иар 2020 онд гүйцэтгүүлсэн байна.
Усны барилга байгууламж:	Блю глоб энерги ХХК
Нэгтгэсэн дүгнэлт:	
Барилга байгууламжийн зураг төслийн үндсэн төлөвлөлт, техникийн шийдлийн талаар тусгасан товч тодорхойлолт:	<p>Боловсруулсан зураг төслийн сонгосон шийдэл: Жонш баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлын сан нь тунгаах сан-1 болон тунгаах сан-2-оос бүрдэх ба тунгаах сан-1-д нойтон хаягдлыг хаяна. Тунгаах сан-1 болон тунгаах сан-2-ийг тусгаарлах далангийн голд ус шүүх геотекстил бүхий хайрган далангаар усыг шүүж тунгаах сан-2-д технологийн усыг хуримтлуулж үйлдвэрт эргүүлэн ашиглана.</p> <p>Барилга байгууламжийн зориулалт, хүчин чадал:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тунгаах сан-1: Сан нь ёроолоороо гүн 121 м, өргөн 86 м, гүн 8 м, дотор болон гадна налуу 1:2, эзэлхүүн 94,256 м³, далангийн хяр 3.0 м, сангийн ёроолын тэмдэгт 1270.5 м, хярын тэмдэгт 1278.5 м, 350 гр/м² геотекстил болон 1.5 зузаан геомембран доторлогоотой хагас ухлага хагас овоолгонд, төлөвлөсөн байна. • Тунгаах сан-2: Сан нь ёроолоороо гүн 135 м, өргөн 27 м, гүн 6 м, дотор налуу 1:1.5, гадна налуу 1:2, эзэлхүүн 23,328 м³, далангийн хяр 3.0 м, сангийн ёроолын тэмдэгт 1272.5 м, хярын тэмдэгт 1278.5 м, 350 гр/м² геотекстил болон 1.5 зузаан геомембран доторлогоотой хагас ухлага хагас овоолгонд, төлөвлөсөн байна.

	<p><u>Шуурүүлэх чөлөөт өрлөг:</u> тунгаах сан-1 болон тунгаах сан-2-ийн тусгаарлах далангийн голд ёроолоороо өргөн 14 м, хажуу налуу 1:0.4, ширхэглэлийн бүрэлдэхүүн 10-30 мм хайрга байх ба түүний гадуур 350 гр/м² геотекстилээр шүүхээр төлөвлөсөн байна.</p>
<p>Зураг төслийн үндсэн шийдэлд өгөх ДҮГНЭЛТ:</p>	<p>Жонш баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлын санг зураг төслийн дагуу барьж ашиглах боломжтой гэж үзлээ.</p>
<p>Онцгой нөхцөл:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Инженер геологийн судалгааны тайлан хавсаргах. • Зураг төслийг аймаг орон нутгийн Онцгой байдлын газар, орон нутгийн ГХБХБГазруудтай зөвшилцөх

УС АШИГЛАЛТЫН
ХЭЛТСИЙН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.ДАРХАНЧИМЭГ

УС АШИГЛАЛТЫН
ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

И.БАЛДАНГОМБО

**ХӨДӨЛӨЖИЛЭЭНИЙНИХСЭМЖЛЭХЛЭ,
АГРОЭКОЛОГИЙН СУРГУУЛЬ,
ХӨРС-АГРОХИМИЙН ЛАБОРАТОРИ**

Хол-Уул Дүүрэг, 11-р хороо, Зайсан,
Хөдөө аж-ахуйн их сургууль,
Агроэкологийн сургууль, 165, 164 тоот
Шуудангийн хайрцаг: Монгол улс,
Улаанбаатар-210153/18 ХААНУ
Утас: (976)-88122127, Факс: (976)-75107777
E-mail: javkhlan@uva_nart@mul.edu.mn

№015

Сорьц авсан газар : Бор өндөр мандал
Захиалагч : "Тем смайл"ХХК
Сорьцын төрөл : Хөрс
Сорьцын тоо : 3

Сорьц хүлээн авсан огноо : 2021.03.01
Сорьц шинжилсэн огноо : 2021.03.09
Сорилтын стандарт : MNS3310:1991
Хуудасны тоо : 1

Хөрсний агрохимийн шинжилгээний дүн

№	Дээжний нэр	pH	ЦДЧ, ds/m	Давс, %	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	Солилдох сууриуд, мг-экв/100г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г		
							Ca	Mg	NO ₃	P ₂ O ₅	K ₂ O
1	10-20см	7.9	0.175	0.06	2.20	-	13	10	1.54	1.0	40
2	20-40см	8.1	0.226	0.07	2.10	-	14	8	3.08	0.8	19
3	40-60см	8.2	0.224	0.07	1.90	0.32	13	11	2.97	0.7	24

Хөрсний механик бүрэлдэхүүн

№	Дээжний нэр	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм			Хөрсний механик бүрэлдэхүүний нэр
		2-0.05	0.05-0.002	0.002>	
1	10-20см	60	28	12	хөнгөн шавранцар
2	20-40см	52	36	12	хөнгөн шавранцар
3	40-60см	52	36	12	хөнгөн шавранцар

Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэврийн дээжинд хамгаарна.
Хөрс, агрохимийн лабораторийн бичгээр өссөн зөвшөөрөлгүйгээр сорилтын дүгэнийг хуудсыг аширүүлэхыг хориглоно.

Хянаж баталгаажуулсан:

Агроэкологийн сургуулийн захирал:

А.Буянбаяр /Ph.D/ Дэд профессор

Лабораторийн эрхлэгч:

(Signature)
А.Жавхлантуяа /Ph.D/

Лабораторийн задлан шинжлэгч:

(Signature)
Г.Батцэцэг /M.Sc/

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ИХ СУРГУУЛЬ,
АГРОЭКОЛОГИЙН СУРГУУЛЬ,
ХӨРС-АГРОХИМИЙН ЛАБОРАТОРИ

Хан-Уул Дүүрэг, 11-р хороо, Зайсан,
Хөдөө аж ахуйн их сургууль,
Агроэкологийн сургууль, 165-164 тоот
Шуудангийн хайрцаг: Монгол улс,
Улаанбаатар-210153/18 ХААИС
Утас: (976)-88007163 Факс: (976)-75107777
E-mail: artunisetse@mul.edu.mn

№1

Сорьц авсан газар :
Захиалагч : "Трам смайл" ХХК
Сорьцын төрөл : Ус
Сорьцын тоо : 1
Сорьц хүлээн авсан огноо : 2021.03.01
Сорьц шинжилсэн огноо : 2021.03.26
Сорилтын стандарт : MNS 1097:1970
Хуудасны тоо : 1

Усны химийн шинжилгээний тодорхойлолт

Анион	1 дм ³ -д байгаа			Катион	1 дм ³ -д байгаа		
	мг	мг-экв	% мг-экв		мг	мг-экв	% мг-экв
CO ₃ ²⁻	0.00	0.00	0.00	Ca ²⁺	63.13	3.15	41.29
HCO ₃ ⁻	316.80	5.19	68.01	Mg ²⁺	34.51	2.84	37.21
Cl ⁻	54.65	1.54	20.19	Fe ²⁺	0.00	0.00	0.00
SO ₄ ²⁻	0.45	0.01	0.12	NH ₄ ⁺	0.00	0.00	0.00
NO ₃ ⁻	55.28	0.89	11.68	Na ⁺ +K ⁺	37.70	1.64	21.49
Дуу	427.18	7.63	100.00	Дуу	135.34	7.63	100.00

HCO₃⁻-ийн хагасыг хассан анион катионуудын нийлбэр: 404.12 мг/дм³

Анион катионуудын нийлбэр: 562.52 мг/дм³

Ерөнхий хатуулаг: 6.00 мг-экв/дм³

pH: 7.22

EC: 0.969

TDS: 0.485

Булингар: үгүй

Үнэр: 0

Физик чанар:

Өнгө: үгүй

Амт: 0

$$\text{Усны найрлагын томъёо: } M_{0.56} = \frac{\text{HCO}_3^- 68 [\text{Cl}^- 20]}{\text{Ca}^{+2} 41 \text{ Mg}^{+2} 37 [\text{Na}^{+} + \text{K}^{+} 21]}$$

Агроэкологийн сургуулийн
захирал
А.Буянбаатар /Ph.D./, Дэд
профессор

Хянаж баталгаажуулсан
Лабораторийн эрхлэгч
А.Жавхлантуяа /Ph.D./

Лабораторийн заллан
шинжлэгч
Г.Батцэцэг
Г.Батцэцэг /M.Sc./

МОНГОЛ УЛСЫН МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН
УЛСЫН БАЙЦААГЧИЙН ДҮГНЭЛТ

23119 Чингис хот, Хэнтий аймаг,
Утас/Факс: 70-56-24-77, E-mail: p_he@inspection.gov.mn
www.inspection.gov.mn

БОР-ӨНДӨР МАНДАЛ ХХК-Д

2021.02.26 № 22-04-002/15

Химийн бодисын агуулахын
тухай

Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сумын 2-р багийн үйлдвэрлэлийн-1 гэх газарт хайлуур жонш хөвүүлэн баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагаа явуулах гэж буй 9011815200 дугаар бүхий улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Бор-Өндөр мандал" ХХК-ийн химийн агуулах нь блокон барилга бөгөөд шал болон шал хананы холбоос нь химийн бодис асгарч алдагдсан бодис гадагш алдагдахааргүй зай засваргүй, хаалганы босго нь шингэн урсаж гарахаас сэргийлэн налуу өндөрлөгөөтэй, ханы материал нь БНБД 21-01-02-т заасан шаардлагыг хангасан, дээвэр нь галд тэсвэртэй материал буюу чулуун хөвөн металл хийцлэлттэй, байгалийн механик агааржуулалтын салхивчтай.

Үйлдвэрийн технологийн хүрээнд дараах химийн бодисуудыг ашиглана.

1. Техникийн сод Na_2SO_4
2. Шингэн шил Na_2SiO_3
3. Тосны хүчил $\text{C}_{17}\text{H}_{34}\text{O}_2$
4. Содын фосфат Na_3PO_4
5. Хүхрийн хүчил H_2SO_4

Хүхрийн хүчил хадгалах агуулах нь тусгай зориулалтын 18.5 м³ багтаамжтай ёмкостиг асгарч алдагдсан бодисыг тархахаас хамгаалсан цуглуулах талбай болон шингэн хуримтлах худаг бүхий бетонон суурин дээр байрлуулсан, нарны шууд тусгал нэвтрэхээргүй дээвэр, хана бүхий байртай

Тус агуулах нь Монгол улсын "Химийн хорт болон аюултай бодисын тухай" хууль болон MNS 6548: 2014 стандартын шаардлага хангаж байна.

ГЕОЛОГИ, УУЛ УУРХАЙН
ХЯНАЛТЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧ

Д.ШАРАА

2301 1100050

